

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 3To/124/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1310010181
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 01. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Denisa Mészárosová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2024:1310010181.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Danice Veselovskej a členov senátu JUDr. Denisy Mészárosovej a JUDr. Márie Šimkovej, v trestnej veci obžalovaného M. E. pre zločin sprenevery podľa § 213 ods. 1, ods. 3 Trestného zákona, o odvolaní prokurátora Okresnej prokuratúry Bratislava III a poškodeného proti rozsudku Okresného súdu Bratislava III sp.zn. 3T/71/2010 zo dňa 10.06.2021, na verejnom zasadnutí konanom dňa 09.01.2024 jednomyselne takto

r o z h o d o l :

Podľa § 321 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku sa prvostupňový rozsudok z r u š u j e.

Podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku z dôvodu uvedeného v § 285 písm. b) Trestného poriadku sa obžalovaný

M. E., nar. XX.XX.XXXX v K. nad K., trvale bytom Z. 8, K., prechodne bytom G. č. XX,

o s l o b o d z u j e

spod obžaloby prokurátora Okresnej prokuratúry Bratislava III sp.zn. 1Pv 1181/2006 zo dňa 26.03.2010 pre zločin sprenevery podľa § 213 ods. 1, ods. 3 Trestného zákona na tom skutkom základe, že

- dňa 12.04.2006 v Trnave v sídle spoločnosti B-airlines, s.r.o., prostredníctvom ním poverenej osoby T. K., ako konateľ K. Y., s.r.o., so sídlom K., Y. č. 2, uzatvoril so spoločnosťou Charter Service Niklas GmbH so sídlom Nemecko, 55239 Gau - Oderheim, Klosterweg 33, zastúpenou K. G., zmluvu o preprave tovaru z Bratislavy do Luandy v Afrike lietadlom typu Iliushin 76 a na tento účel obdržala prevodom z účtu od spol. Charter Service Niklas GmbH na účet spol. K. Y., s.r.o., finančnú čiastku vo výške 115.500 USD (3.564.907, -Sk), (95.402,61 €), pričom ako sprostredkovateľ nezaplatil za uvedenú prepravu tovaru, táto sa neuskutočnila a zo strany spol. K. Y., s.r.o., dňa 16.05.2006 došlo k odstúpeniu od zmluvy, pričom obvinený M. E. bol ako jediná osoba s dispozičným právom k účtu a spoločnosti Charter Service Niklas GmbH vrátil sumu vo výške 35.500 USD a zvyšnú časť použil obvinený v rozpore s účelom, na ktorý boli peniaze prevzaté, čím spol. Charter Service Niklas GmbH spôsobil škodu vo výške 79.665,41 €,

pretože skutok nie je trestným činom.

Podľa § 288 ods. 3 Trestného poriadku sa poškodený Charter Service Niklas GmbH, 55239 Gau - Oderheim, Klosterweg 33, Nemecko, odkazuje s nárokom na náhradu škody na civilný proces.

Podľa § 316 ods. 1 Trestného poriadku sa odvolanie poškodeného Charter Service Niklas GmbH, 55239 Gau - Oderheim, Klosterweg 33, Nemecko, z a m i e t a .

o d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom Okresného súdu Bratislava III sp.zn. 3T/71/2010 zo dňa 10.06.2021 bol obžalovaný M. E. stíhaný pre zločin podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 3 písm. a) Trestného zákona na skutkovom základe, že

dňa 12.04.2006 v Trnave v sídle spoločnosti B-airlines, s.r.o., prostredníctvom ním poverenej osoby T. K., ako konateľ K. Y., s.r.o., so sídlom Bratislava, Černockého č. 2, uzatvoril so spoločnosťou Charter Service Niklas GmbH so sídlom Nemecko, 55239 Gau - Oderheim, Klosterweg 33, zastúpenou K. G., zmluvu o preprave tovaru z Bratislavy do Luandy v Afrike lietadlom typu Illiushin 76 a na tento účel obdržala prevodom z účtu od spol. Charter Service Niklas GmbH na účet spol. K. Y., s.r.o., finančnú čiastku vo výške 115.500 USD (3.564.907, -Sk), (95.402,61 €), pričom ako sprostredkovateľ nezaplatil za uvedenú prepravu tovaru, táto sa neuskutočnila a zo strany spol. K. Y., s.r.o., dňa 16.05.2006 došlo k odstúpeniu od zmluvy, pričom obvinený M. E. bol ako jediná osoba s dispozičným právom k účtu a spoločnosti Charter Service Niklas GmbH vrátil sumu vo výške 35.500 USD a zvyšnú časť použil obvinený v rozpore s účelom, na ktorý boli peniaze prevzaté, čím spol. Charter Service Niklas GmbH spôsobil škodu vo výške 79.665,41 €,

podľa § 285 písm. b) Trestného poriadku oslobodený, pretože skutok nie je trestným činom.

Podľa § 288 ods. 3 Trestného poriadku súd poškodenú organizáciu Charter Service Niklas GmbH s nárokom na náhradu škody odkázal na občiansko - súdne konanie.

Proti tomuto rozsudku podali ihneď po jeho vyhlásení odvolanie prokurátor a čo do náhrady škody aj poškodený.

Prokurátor odvolanie v neprospech obžalovaného, smerujúce proti výroku o vine (oslobodení spod obžaloby) odôvodnil podaním doručeným súdu prvého stupňa dňa 09.05.2022. Prokurátor uvádza, že v predmetnej veci boli vydané v predchádzajúcom konaní dve rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave, a to pod sp. zn. 1To/106/2018 zo dňa 07.11.2018 a pod sp. zn. 1To/138/2016 zo dňa 22.02.2017, pričom v oboch prípadoch bol rozsudok Okresného súdu Bratislava III zrušený a vec vrátená na ďalšie konanie súdu prvého stupňa. Krajský súd v Bratislave v odôvodnení svojho uznesenia sp. zn. 1To/138/2016 uviedol, že v danom konkrétnom prípade bolo preukázané, že obžalovaný použil finančné prostriedky na iný účel, na aký mu boli zverené, žiadnu sumu za prepravovaný let neuhradil a preto je potrebné konštatovať, že jeho konanie nasvedčuje spáchaniu zločinu podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 3 písm. a) Trestného zákona. Z vykonaného dokazovania je podľa názoru prokurátora zrejmé, že poškodená spoločnosť poukázala v prospech spoločnosti Barbora fly, s. r. o. peňažné prostriedky vo výške prepravného, ktoré bolo dohodnuté v zmluve o preprave vecí. Z uvedeného vzťahu vyplýva konateľovi spoločnosti - obžalovanému povinnosť zaobstarať prepravu vopred určených vecí z Bratislavy do Luandy. Rovnako považuje prokurátor za nevyhnutné poukázať na odôvodnenie uznesenie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 1To/106/2018, v ktorom uviedol, že je potrebné zdôrazniť, že obžalovaný od počiatku zmluvného vzťahu nemal záujem plniť povinnosti, ktoré mu vyplývali zo zmluvy s poškodenou spoločnosťou. Peňažné prostriedky poukázané poškodenou spoločnosťou v prospech účtov spoločností, v ktorých bol obžalovaný konateľom boli použité na úhradu záväzkov, ktoré mala spoločnosť voči iným veriteľom. Obžalovaný uviedol poškodenú spoločnosť do omylu v otázke plnenia zo zmluvy o preprave vecí a obohatil sa o prepravné, ktoré poškodená spoločnosť zaslala obžalovanému ako prepravcovi v zmysle zmluvy. Prijaté peňažné prostriedky boli použité na iný účel, t. j. na úhradu iných záväzkov spoločnosti. Uvedená skutočnosť má podstatný vplyv pre posúdenie konania obžalovaného, nakoľko je absolútne bežnou praxou v podnikateľskom prostredí, že odchádza k priebežnej úhrade záväzkov z finančných prostriedkov aktuálne nachádzajúcich sa na účtoch. Uvedené je však možné akceptovať len a výlučne v prípade, ak je zabezpečený aspoň elementárny cash flow, t. j. konštantný príjem peňažných prostriedkov, v opačnom prípade je nevyhnutné konštatovať minimálne nepriamy úmysel konkrétnej osoby, ktorá s vedomím, že predmetné peňažné prostriedky, ktoré obdržala ako plnenie zo záväzkového vzťahu, použila na iné účely ako ten, ktorý je predmetom daného záväzkového vzťahu, v dôsledku čoho nebola schopná splniť svoj záväzok. Vzhľadom na uvedené je prokurátor toho názoru, že v predmetnej trestnej veci bolo dostatočným spôsobom preukázané naplnenie všetkých

znakov skutkovej podstaty zločinu podvodu podľa § 221 ods.1,ods. 3 písm. a) Trestného zákona obžalovaným M. E.. Krajský súd v Bratislave opakovane, v dvoch zrušujúcich uzneseniach konštatoval nesprávnosť záverov Okresného súdu Bratislava III, pričom vyjadril svoj záväzný právny názor na predmetnú trestnú vec.

Na základe uvedeného prokurátor navrhol, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Poškodený svoje odvolanie odôvodnil prostredníctvom splnomocneného zástupcu podaním doručeným súdu prvého stupňa dňa 08.08.2022, v ktorom sa zároveň vyjadril aj k odvolaniu prokurátora. Poškodený uvádza, že napadnutý rozsudok považuje za nezákonný, nerešpektujúci právne záväzný názor odvolacieho súdu. Konanie sa na Okresnom súde Bratislava III vedie už 12 rokov, pričom do dnešného dňa nedošlo k spravodlivému rozhodnutiu vo veci. Aj napriek dvom rozhodnutiam odvolacieho súdu, v ktorých bol vyslovený právne záväzný názor o tom, že dôkazy nasvedčujú spáchaniu trestného činu podvodu, súd prvého stupňa uvedené vedome a úmyselne ignoruje, a opakovane obžalovaného spod obžaloby oslobodzuje. Vzhľadom na nemožnosť priameho rozhodnutia odvolacieho súdu sa tak konanie neustále, po rozhodnutí odvolacieho súdu, vracia na súd prvého stupňa na nové rozhodnutie, čoho následkom sa konanie neúmerne, v neprospech poškodeného predlžuje, keďže súd prvého stupňa absolútne neprihliada a nerešpektuje názor odvolacieho súdu. Je na mieste otázka, či takéto konanie predsedníčky senátu nie je disciplinárnym previnením, pokiaľ rozhodnutie odvolacieho súdu je určité, jasné a zrozumiteľné a aj napriek tomu súd prvého stupňa na uvedené neprihliada a trvá na svojom nezákonnom právnom názore.

K odvolaniu prokurátora poškodený uvádza, že sa s týmto v plnom rozsahu stotožňuje. Súd prvého stupňa opakovane nerešpektuje právne záväzný názor Krajského súdu v Bratislave ako odvolacieho súdu, ktorý vyslovil, že konanie obžalovaného nasvedčuje tomu, že spáchal trestný čin podvodu. V neposlednom rade je potrebné súhlasiť s názorom prokuratúry, že peňažné prostriedky poskytnuté na základe zmluvy o preprave vecí sú účelovo viazanými prostriedkami, ktoré nemožno použiť na iný ako dohodnutý účel, t. j. na úhradu iných záväzkov obchodnej spoločnosti. Z vykonaného dokazovania navyše vyplynulo, že prostriedky poskytnuté poškodeným neboli nikdy použité na úhradu prepravy. Uvedené nasvedčuje predpokladu odvolacieho súdu o spáchaní zločinu podvodu zo strany obžalovaného ako konateľa spoločnosti. Poškodený dal do pozornosti, že postup súdu prvého stupňa je v rozpore s rozhodovacou činnosťou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ako aj Ústavného súdu Českej republiky. Podľa uznesenia Najvyššieho súdu SR zo dňa 31.03.2016, sp.zn. 3 Cdo 12/2016, uverejnený v Zbierke stanovísk a rozhodnutí Najvyššieho súdu SR pod č. R 76/2016, postup súdu nižšej inštancie spočívajúci v nerešpektovaní záväzného právneho názoru, vysloveného v zrušujúcom uznesení súdu vyššej inštancie, a to len na základe vlastného uváženia, je neprípustným postupom, ktorý narúša princíp právnej istoty (pozri aj napr. uznesenie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 5 Obo 2/2014). Podľa Ústavného súdu Českej republiky v náleze, sp.zn. IV. ÚS 3073/15, je porušením práva na spravodlivý proces a prejavom neprípustnej svojvôle taký postup, kedy súd nižšej inštancie nerešpektuje záväzný právny názor vyslovený nariadeným súdom a po vrátení veci na nové konanie sa snaží za každú cenu obhájiť svoje pôvodné rozhodnutie, nezaoberajúc sa pritom argumentmi a dôvodmi, pre ktoré nadriadený súd rozhodnutie zrušil.

Vzhľadom na vyššie uvedené poškodený navrhol, aby odvolací súd vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie. Zároveň dáva na zváženie postup podľa § 325 Trestného poriadku, v zmysle ktorého môže odvolací súd z dôležitého dôvodu nariadiť, aby bola vec prejednaná a rozhodnutá v inom zložení senátu.

Obžalovaný sa vyjadril k odvolaniu prokurátora podaním doručeným súdu prvého stupňa dňa 25.05.2022, v ktorom uvádza, že v podnikaní žiadne finančné prostriedky nie sú viazané na zabezpečenie konkrétneho zmluvného plnenia, teda ani v tomto prípade prostriedky, ktoré objednávateľ prepravy uhradil spoločnosti obžalovaného nie je možné považovať za peniaze, ktoré prepravca musel použiť na objednanú prepravu. Prepravu a jej finančné vysporiadanie s vlastníkom lietadla mala spoločnosť obžalovaného zabezpečenú, o čom svedčia všetky dokumenty (aj znalecký posudok) a výpovede popisujúce vzniknutý právny vzťah, objednanie a potvrdenie pristavenia lietadla na Bratislavské letisko podľa digitálnych komunikačných záznamov, ktoré nespochybnil žiadny zo svedkov ani účastníkov právneho vzťahu. Už z tejto skutočnosti vyplýva, že na strane obžalovaného nikdy,

teda ani pred ani počas právneho vzťahu s CS Niklas GmbH neexistoval ani len nedbanlivostný úmysel prepravu nevykonať. Práve naopak, boli pripravené z jeho strany všetky podmienky vrátane zabezpečenia fyzickej nahládky tovaru do lietadla. Rozhodne skutočnosť, že lietadlo nebolo pristavené jeho vlastníkom nebolo obžalovaným nijakým spôsobom plánované a už vôbec nie predom dohodnuté s úmyslom uviesť CS Niklas do omylu. Obžalovaný objednávateľovi navrhol aj náhradné riešenia prepravy jeho tovaru do cieľovej destinácie, ktoré tento odmietol. Pokiaľ ide o odsek odôvodnenia odvolania OP BA III riešiaci použitie finančných prostriedkov na úhradu iných záväzkov spoločnosti a konštatovanie, že je to bežnou praxou v podnikateľskom prostredí, s týmto obžalovaný môže iba súhlasiť, nesúhlasí však s podmienkou, ktorú prokuratúra k tejto praxi viaže - zabezpečenie elementárneho „cash flow“. Takáto podmienka nevyplýva zo žiadneho právneho predpisu a v celom konaní nebola ani predmetom dokazovania, teda nikto neriešil, či spoločnosť obžalovaného v danom čase mala riešené, či dohodnuté aj ďalšie podnikateľské aktivity s perspektívou prísunu iných ďalších prostriedkov a teda za prepravu by bola schopná zaplatiť po jej realizovaní. Spoločnosť vlastniaca dohodnuté lietadlo žiadnu zálohovú faktúru pred potvrdením pristavenia lietadla do Bratislavy neposlala a keďže v konaní nebol vypočutý žiadny štatutár spoločnosti U.C.A. (vlastníka lietadla), tak nie je preukázaný opak a z výpovede jediného ukrajinského svedka pred súdom (nie je a nebol nikdy štatutárom vlastníka lietadla) je zrejmé, že obžalovaný požíva dlhé roky dobrú povesť podnikateľa v leteckej preprave a svoje záväzky voči obchodným partnerom si plní. Dedukcie o „cash flow“ nie sú dôkazmi a nemôžu zakladať konštatovanie o podvodných úmysloch obžalovaného ani pred ani počas obchodného vzťahu s CS Niklas GmbH.

S poukazom na uvedené skutočnosti je obžalovaný toho názoru, že konanie obžalovaného nenaplnilo znaky žiadneho trestného činu a pri rešpektovaní zásady „ultima ratio“ už o pohľadávke CS Niklas GmbH bolo právoplatne rozhodnuté civilným súdom, spoločnosť obžalovaného sa dokonca pokúšala spojiť so spoločnosťou CS Niclas GmbH aj jeho pôvodným vlastníkom a štatutárom, bezvýsledne, pretože spoločnosť zanikla, a nikto za ňu a ani jej bývalý vlastník a štatutár nepreberá poшту. Závery krajského súdu z predchádzajúcich rozhodnutí sú nesprávne, tak ako bol nesprávny záver prvého zrušujúceho uznesenia kde senát konštatoval, že by sa malo jednať o spreneveru a to na základe porušenia zmluvných podmienok zo zmluvy o dielo. Konanie obžalovaného E. nikdy nebolo ani spreneverou a už vôbec nie podvodom, ani iným trestným činom, išlo o obchodný vzťah, ktorý už posúdil a o ktorom už rozhodol civilný súd.

Odvolací súd po predložení veci nezistil také vážne procesné nedostatky napadnutého rozsudku či konania, ktoré mu predchádzalo, ktoré by odôvodňovali zrušenie rozsudku na verejnom zasadnutí a vrátenie veci súdu prvého stupňa na nové konanie a rozhodnutie, preto nariadil vo veci verejné zasadnutie.

Obžalovaný M. E. písomne požiadal o vykonanie verejného zasadnutia v jeho neprítomnosti, čomu nebránili žiadne zákonné prekážky, preto odvolací súd podľa § 293 ods. 5, ods. 7 Trestného poriadku konal v neprítomnosti obžalovaného, za stálej prítomnosti jeho obhajcu.

Na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu zástupkyňa krajskej prokuratúry navrhla vyhovieť podanému odvolaniu, pričom poukázala na dôvody odvolania, ktoré boli na verejnom zasadnutí zreferované.

Splnomocnený zástupca poškodeného sa pridržiaval všetkých vo veci podaných podaní, navrhol zrušiť napadnutý rozsudok podľa § 321 ods. 1 písm. a), písm. b), písm. c) Trestného poriadku a vec vrátiť súdu prvého stupňa podľa § 322 ods. 1 Trestného poriadku a zväžiť rozhodnutie o prejednaní veci v inom senáte.

Obhajca sa v plnom rozsahu pridržiaval vyjadrenia k odvolaniu a navrhol napadnutý rozsudok potvrdiť.

Podľa § 307 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku ak tento zákon neustanovuje inak, môže rozsudok odvolaním napadnúť poškodený pre nesprávnosť výroku o náhrade škody.

Podľa § 308 ods. 1 Trestného poriadku v neprospech obžalovaného môže rozsudok napadnúť odvolaním prokurátor, len čo do povinnosti na náhradu škody má toto právo aj poškodený, ktorý si uplatnil nárok na náhradu škody.

Podľa § 316 ods. 1 Trestného poriadku odvolací súd zamietne odvolanie, ak bolo podané oneskorene, osobou neoprávnenou alebo osobou, ktorá sa odvolania výslovne vzdala alebo znovu podala odvolanie, ktoré v tej istej veci už predtým výslovne vzala späť alebo bolo podané proti výroku, proti ktorému nie je prípustné.

Podľa § 321 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku odvolací súd zruší napadnutý rozsudok aj ak bolo napadnutým rozsudkom porušené ustanovenie Trestného zákona <<http://www.epi.sk/Main/Default.aspx?Template=~/Main/TArticles.ascx&zssrlnkid=17354767&phContent=~/ZzSR/ShowRule.ascx&RuleId=30279&FragmentId1=0&FragmentId2=0>>.

Podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku, alinea prvá, odvolací súd rozhodne sám rozsudkom vo veci, ak možno nové rozhodnutie urobiť na podklade skutkového stavu, ktorý bol v napadnutom rozsudku správne zistený alebo doplnený dôkazmi vykonanými pred odvolacím súdom.

Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací (§ 315 Trestného poriadku) primárne konštatoval prípustnosť odvolania prokurátora (306 ods. 1 Trestného poriadku) a absenciu dôvodov na rozhodnutie podľa § 316 ods. 1 alebo ods. 3 Trestného poriadku vo vzťahu k jeho odvolaniu, preto podľa § 317 ods. 1 Trestného poriadku preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, riadiac sa pritom zásadou, že na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku, a dospel k záveru, že odvolanie prokurátora je dôvodné, aj keď na základe iných dôvodov, než boli v odvolaní uvádzané.

Vo vzťahu k odvolaniu poškodeného odvolací súd zistil dôvod na rozhodnutie podľa § 316 ods. 1 Trestného poriadku. Poškodenému prislúcha právo podať odvolanie len v rozsahu vymedzenom v ustanovení § 307 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, v zmysle ktorého poškodený môže podať odvolanie len pre nesprávnosť výroku o náhrade škody. Výrok o náhrade škody však má oporu vo výroku o vine. Z ustanovenia § 288 ods. 3 Trestného poriadku vyplýva, že ak súd obžalovaného spod obžaloby oslobodí, obligatórne (povinne) poškodeného s jeho nárokom na náhradu škody vždy odkáže na civilný proces, prípadne na konanie pred iným príslušným orgánom. Ak sa poškodený v takomto prípade odvolal proti tomuto výroku rozsudku, je osobou neoprávnenou na podanie odvolania a jeho odvolanie musí byť zamietnuté ako odvolanie podané neoprávnenou osobou, lebo nárok na náhradu škody možno priznať len odsudzujúcim rozsudkom. Odvolanie poškodeného proti oslobodzujúcemu rozsudku vždy smeruje svojou povahou proti výroku o vine a takéto odvolanie poškodenému neprislúcha. Odvolanie poškodeného proti výroku oslobodzujúceho rozsudku, ktorým bol poškodený podľa § 288 ods. 3 Trestného poriadku odkázaný so svojím nárokom na náhradu škody na civilný proces, je odvolaním podaným osobou neoprávnenou, a preto ho odvolací súd zamietol podľa § 316 ods. 1 Trestného poriadku.

Podľa § 2 ods. 10 Trestného poriadku orgány činné v trestnom konaní postupujú tak, aby bol zistený skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutnom na ich rozhodnutie. Dôkazy obstarávajú z úradnej povinnosti. Právo obstarávať dôkazy majú aj strany. Orgány činné v trestnom konaní s rovnakou starostlivosťou objasňujú okolnosti svedčiace proti obvinenému, ako aj okolnosti, ktoré svedčia v jeho prospech, a v oboch smeroch vykonávajú dôkazy tak, aby umožnili súdu spravodlivé rozhodnutie.

Podľa § 2 ods. 12 Trestného poriadku orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán.

Podľa § 8 Trestného zákona trestný čin je protiprávny čin, ktorého znaky sú uvedené v tomto zákone, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 213 ods. 1 Trestného zákona kto si prisvojí cudziu vec, ktorá mu bola zverená, a spôsobí tak na cudzom majetku škodu malú, potrestá sa odňatím slobody až na dva roky.

Podľa § 221 ods. 1 Trestného zákona kto na škodu cudzieho majetku seba alebo iného obohatí tým, že uvedie niekoho do omylu alebo využije niečí omyl, a spôsobí tak na cudzom majetku malú škodu, potrestá sa odňatím slobody až na dva roky.

Odvolačný súd po splnení prieskumnej povinnosti na základe odvolania prokurátora zistil, že pred súdom prvého stupňa boli na hlavnom pojednávaní vykonané všetky dostupné a potrebné dôkazy na objasnenie skutkového stavu veci v súlade s ustanovením § 2 ods. 10 Trestného poriadku. Súd prvého stupňa sa však dopustil pochybenia vo výroku rozsudku, keď oslobodil obžalovaného stíhaného pre zločin podvodu napriek tomu, že mu obžaloba kládla za vinu spáchanie zločinu sprenevery. Nakoľko sa jedná o pochybenie, ktoré môže byť dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, bol odvolačný súd v zmysle citovaného ustanovenia § 317 ods. 1 Trestného poriadku oprávnený korigovať toto pochybenie, na podklade odvolania prokurátora podaného v neprospech obžalovaného.

Z predloženého spisu odvolačný súd zistil nasledovné skutočnosti:

Dňa 31.03.2010 podal prokurátor Okresnej prokuratúry Bratislava III na príslušný súd na M. E. obžalobu pre zločin sprenevery § 213 ods. 1, ods. 3 Trestného zákona na totožnom skutkovom základe, ako je uvedený vo výrokovvej časti tohto rozsudku.

Obžalovaný M. E. na hlavnom pojednávaní konanom dňa 25.01.2011 podľa § 257 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku vyhlásil, že je nevinný, preto súd vykonal vo veci dokazovanie. Vypočul obžalovaného M. E., svedkov K. P. G., P. W., Z. O., T. K., B. Z., P. M., podľa § 263 ods. 1 Trestného poriadku prečítal výpoveď svedka Z. U. M. a svedka U. Z. M. a prečítal listinné dôkazy podľa § 269 Trestného poriadku.

Následne súd prvého stupňa dňa 30.10.2012 rozhodol rozsudkom, ktorým obžalovaného M. E. stíhaného pre zločin sprenevery podľa § 213 ods. 1, ods. 3 Trestného zákona podľa § 285 písm. b) Trestného poriadku oslobodil spod obžaloby prokurátora Okresnej prokuratúry Bratislava III sp. zn. 1Pv 1181/06, pretože skutok nie je trestným činom. Rozsudok bol uznesením Krajského súdu v Bratislave sp.zn. 3To/18/2013 zo dňa 23.04.2013 zrušený a vec bola vrátená súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol. Nadriadený súd v zrušujúcom uznesení konštatoval, že nakoľko nedošlo k naplneniu predmetu zmluvy, a nedošlo k vráteniu preddavku, ktorý obžalovaný na tento účel prevzal, je nepochybné, že tieto peniaze, ktoré boli obžalovanému zverené, si ponechal. Naplnil tak všetky znaky skutkovej podstaty zločinu sprenevery podľa § 213 ods. 1, ods. 3 Trestného zákona. Okresný súd pri hodnotení dôkazov kládol dôraz na to, že v deň, keď mala byť letecká doprava uskutočnená, boli požadované finančné prostriedky už prevedené na iný účet, ktorý bol obžalovanému oznámený kontaktnou osobou U., vychádzal iba z vyjadrenie obžalovaného, čo ale nemalo žiadnu oporu vo vykonaných, či už svedeckých alebo listinných dôkazov. Teda hodnotenie dôkazov súd prvého stupňa vykonal iba jednostranne v prospech obžalovaného. Odvolačný súd uložil súdu prvého stupňa opätovne vyhodnotiť všetky dôkazy jednotlivo aj v ich vzájomných súvislostiach a rozhodnúť o obžalovanom návrhu v súlade so zákonom.

Súd prvého stupňa po vrátení veci na návrh obžalovaného doplnil dokazovanie výsluchom znalcov Ing. Emílie Rybárovej a Ing. Dalibora Pišťanského, PhD., a oboznámením informácie z Ministerstva dopravy Slovenskej republiky, sekcie civilného letectva a dňa 05.11.2015 rozhodol rozsudkom, ktorým obžalovaného M. E. stíhaného pre zločin sprenevery podľa § 213 ods. 1, ods. 3 Trestného zákona podľa § 285 písm. b) Trestného poriadku oslobodil spod obžaloby prokurátora Okresnej prokuratúry Bratislava III sp. zn. 1Pv 1181/06, pretože skutok nie je trestným činom. Rozsudok bol uznesením Krajského súdu v Bratislave sp.zn. 3To/138/2016 zo dňa 22.02.2017 zrušený a vec bola vrátená súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol. Záverom zrušujúceho uznesenia bolo odvolacím súdom vyslovené, že v danom konkrétnom prípade bolo preukázané, že obžalovaný použil finančné prostriedky na iný účel, na aký mu boli zverené, žiadnu sumu za prepravovaný let neuhradil, a preto je potrebné konštatovať, že jeho konanie nasvedčuje spáchaniu zločinu podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 3 písm. a) Trestného zákona. Odvolačný súd súčasne vyslovil právny názor, že záver okresného súdu o naplnení objektívnych znakov skutkovej podstaty zločinu sprenevery obžalovaným je veľmi sporný, pretože obžalovaný už v začiatku inkriminovaného konania konal v úmysle podviesť poškodeného a nelegálne sa obohatiť na úkor cudzieho majetku tým, že z finančných prostriedkov, ktoré mu boli poskytnuté neuhradil žiadnu časť na účel prepravy tovaru z Bratislavy do Luandy. Tomu zodpovedá aj

ustálená judikatúra, z ktorej je zrejmé, že pri preukazovaní úmyslu páchatel'a trestného činu podvodu je potrebné zohľadňovať jeho konanie pred skutkom počas skutku a po ňom, lebo jeho úmysel sa odráža práve v konaní.

Po vrátení veci súdu prvého stupňa na hlavnom pojednávaní konanom dňa 14.09.2017 rozhodol rozsudkom, ktorým obžalovaného M. E. stíhaného pre zločin podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 3 písm. a) Trestného zákona podľa § 285 písm. b) Trestného poriadku oslobodil, pretože skutok nie je trestným činom. Aj uvedený rozsudok bol uznesením Krajského súdu v Bratislave zrušený a to uznesením pod sp. zn. 1To/106/2018 zo dňa 07.11.2018 a vec bola vrátená súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol. Odvolací súd konštatoval, že z vykonaného dokazovania je preukázané, že poškodená spoločnosť poukázala v prospech spoločnosti Barbora fly s.r.o. peňažné prostriedky vo výške prepravného, dohodnuté v zmluve o preprave veci. V zmysle obchodno-právneho vzťahu, ktorý vznikol podpisom zmluvy o preprave veci, mal obžalovaný M. E. ako konateľ spoločnosti Barbora fly zaobstarať prepravu vopred určených vecí z Bratislavy do Luandy. Obžalovanému vyplatené peniaze zo strany poškodeného neboli poukázané spoločnosti, ktorá mala uskutočniť plánovaný let, ale tieto boli použité v rozpore s účelom ich poskytnutia. S uvedenou dôkaznou situáciou sa okresný súd dôsledne nevysporiadal. Obžalovaný od počiatku zmluvného vzťahu nemal záujem plniť povinnosti, ktoré mu vyplývali zo zmluvy s poškodenou spoločnosťou. Ak by podvodný úmysel v konaní obžalovaného absentoval, tak by preukázal, že ako konateľ spoločnosti konal s odbornou starostlivosťou a sprostredkoval v prospech účtu prepravcu peňažné prostriedky, na podklade ktorých bolo možné vykonať prepravu vecí z Bratislavy do Luandy. Obžalovaný však uvedené pred súdom nepreukázal, naopak z výpisov bankových účtov spoločností, v ktorých bol obžalovaný konateľom sa preukázalo, že finančné prostriedky, ktoré poukázala poškodená spoločnosť, v prospech predmetných účtov, boli použité na úhradu záväzkov, ktoré mala spoločnosť voči iným veriteľom. Obžalovaný M. E. uviedol poškodenú spoločnosť do omylu v otázke plnenia zo zmluvy o preprave veci a obohatil sa o prepravné, ktoré poškodená spoločnosť zaslala obžalovanému M. E. ako prepravcovi v zmysle zmluvy. Odvolací súd uložil súdu prvého stupňa, aby sa opätovne vysporiadal s vykonanými dôkazmi tak, ako mu to ukladá ustanovenie § 2 ods. 10, ods. 12 Trestného poriadku a až následne vo veci zákonne rozhodol.

Súd prvého stupňa po vrátení veci doplnil dokazovanie výsluchom svedka U. M. Z. a oboznámením listinných dôkazov a dňa 10.06.2021 rozhodol rozsudkom tak, že obžalovaného M. E. stíhaného pre zločin podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 3 písm. a) Trestného zákona podľa § 285 písm. b) Trestného poriadku oslobodil, pretože skutok nie je trestným činom.

Odvolací súd považuje za potrebné v prvom rade uviesť, že sa stotožňuje s názorom vysloveným v druhom v poradí zrušujúcom uznesení odvolacieho súdu, že právna kvalifikácia trestného činu sprenevery podľa § 213 Trestného poriadku je v uvedenej trestnej veci nepoužiteľná, nakoľko Trestný zákon účinný do 01.01.2016 v ustanovení § 130 ods.1, ods.2 obsahoval definíciu pojmu „vec“ (a to na účely Trestného zákona), z ktorej však nemožno vyvodiť, že by sa za vec, v trestno-právnom zmysle, považovali aj nematerializované peniaze na účtoch v bankách. Z logického výkladu ustanovenia § 130 ods. 1 Trestného zákona vyplýva, že nematerializované peniaze nemožno podradiť pod žiadne tam uvedené písmeno, a taktiež ich nemožno považovať ani za nehmotnú informáciu v zmysle § 130 ods. 2 Trestného zákona. Trestný zákon účinný do 01.01.2016 teda vklady na účtoch v banke nepovažoval za veci.

Rovnako sa stotožňuje s tým, že bolo potrebné skúmať, či konanie obžalovaného obsiahnuté v skutkovej vete nenaplnilo znaky skutkovej podstaty iného trestného činu, keď teoreticky prichádzalo do úvahy posúdenie jeho konania ako trestného činu podvodu podľa § 221 Trestného zákona. Pojmovým znakom tohto trestného činu je uvedenie do omylu a vznik škody.

Obhajoba obžalovaného spočívala v tom, že s poškodeným uzatvorili zmluvu o leteckej preprave tovaru, prevzali finančné prostriedky vo výške 115.500 USD a ich spoločnosť si pre uvedený let zakontrahovala lietadlo ILL 76 leteckej spoločnosti Ukrajina. Uvedená spoločnosť s nimi uzatvorila zmluvu o preprave a na základe tejto zmluvy obžalovaného kontaktoval zástupca spoločnosti UCA s tým, že ho bude kontaktovať U., ktorý určí ďalšie podrobnosti ohľadne transakcie. Po telefonáte U., ktorý im nadiktoval kam previesť finančné prostriedky, obžalovaný uvedené prevody spravil. Finančné prostriedky posielali z účtu v Istrobanke, časť išla z účtu Barbory Fly a druhá z účtu B-Airlines. Všetky doklady, ktoré mali od leteckého prepravcu nenasvedčovali tomu, že by sa letecká doprava nemala skutočnosť. V deň,

keď sa mal uskutočniť náklad, bolo všetko pripravené na nakládku lietadla, čakalo sa len na lietadlo ukrajinskej spoločnosti, ktorá im však ráno začala posilať správy o meškaní lietadla. V správach bolo uvedené, že z prevádzkových príčin je let odložený o jeden deň. Preto sa stretli s poškodeným, ktorého o tom informovali. On však trval na čo najrýchlejšej preprave, čo nevedeli garantovať, preto odstúpili od zmluvy o preprave. Prostriedky, ktoré do tej doby neodišli na účet prepravcu, vrátili poškodenému. Zbytok im ukrajinská strana nevrátila, preto ich ani oni nemohli vrátiť poškodenému. Ohľadne komunikácie obžalovaného a spoločnosti UCA boli e-mailové komunikácie, ktoré sa nezachovali, ale zachovali sa SITA správy, ktoré im prepravca posielal a informoval ich o krokoch, ako napríklad vyžiadanie povolenia, meškanie lietadla.

Poškodený K. P. G. uviedol, že mal požiadavku na prepravu tovaru z Bratislavy do Luandy a keďže sa tovar zmestil iba do lietadla ILL 76, zisťoval kto lieta z Bratislavy a kto mu takého lietadlo môže poskytnúť na prepravu. Cez internet natrafil na spoločnosť Barbora Fly, ktorú kontaktoval a nechal si urobiť cenovú ponuku. Komunikácia sa uskutočnila v marci a apríli 2006 a dohodli sa, že podpíšu zmluvu o preprave pre let v máji 2006. Dohodli sa tiež, že poškodený zaplatí platbu v dvoch splátkach. Prvú hneď po podpise zmluvy a druhú jeden deň pred odletom. Ako protihodnotu za prvú splátku dostal poškodený číslo letu, letový plán a ďalšie organizačné podklady. Všetko prebiehalo v poriadku, obžalovaný s pánom W. a O. aj v sobotu pred odletom navštívili poškodeného v Nemecku. V nedeľu poškodený prišiel do Bratislavy a po prilete bol ubezpečený, že lietadlo prileť do Bratislavy včas a že nie sú žiadne problémy. V pondelok ráno poškodený prišiel na letisko, telefonicky zisťoval, kedy prileť lietadlo a bol informovaný, že sú problémy s povoleniami na štart a pristátie. Avšak poškodeného utešovali, že za hodinu - dve - tri budú vedieť viac. Nakoľko poškodený nedostal žiadne konkrétne informácie, začal sa znepokojovať a na základe čísla letu zistil skutočného prevádzkovateľa lietadla, zavolať do spoločnosti a pýtal sa na dôvod meškania lietadla. Bolo mu oznámené, že z technického a organizačného hľadiska je všetko v poriadku, ale zatiaľ im neboli doručené peniaze za let, teda že Barbora Fly za let nezaplatila. Poškodený o tom následne informoval obžalovaného a pána W., a bolo mu povedané, že je to problém banky, všetko sa vyjasní a bude v poriadku. Poškodený bol s pánom R. na letisku a neustále mu hovoril, že obžalovaný je v kancelárii, rieši to s bankou a s leteckou spoločnosťou a let sa uskutoční na druhý deň. Neskôr sa ukázalo, že peniaze neboli poukázané, lietadlo neprileť, a na stretnutí v hoteli s obžalovaným, páni W. a O. mu bolo oznámené, že Barbora Fly zbankrotovala a nemôže let zaplatiť. Peniaze, ktoré poškodený zaplatil, boli použité na úhradu iných pohľadávok. Bolo mu ponúknuté písomne odstúpiť od zmluvy, pričom v zmluve o odstúpení je uvedené, že dlžná suma mu bude vrátená do jedného týždňa. Poškodený požadoval, aby išli hneď do banky, obžalovaný vybral z účtu 4.000 USD v hotovosti a tiež vyplnil príkaz na úhradu 41.500 USD na účet poškodeného. Zároveň mu bolo povedané, že keď príde obžalovanému 50.000 USD z Dubaja, bude poškodenému vyplatená zvyšná dlžná suma. Poškodený si doma skontroloval účet, či už prišlo 41.500 USD, ale na účte sa mu objavilo iba 11.500 USD. S obžalovaným sa už potom nedalo spojiť, nakoľko nezdvíhal telefón. Dňa 07.06.2006 mu ešte prišlo 20.000 USD.

Vypočutí svedkovia W. a O. ako ďalší konatelia spoločnosti Barbora Fly s. r. o. (ďalej iba ako Barbora fly) mali o celej veci iba okrajovú vedomosť, vedeli, že je objednané lietadlo z rusky hovoriacej krajiny, a že toto lietadlo neprišlo, pričom tento problém následne riešili s poškodeným. K dôvodom, prečo lietadlo neprišlo sa však vyjadriť nevedeli, ani k finančnej stránke kontraktu, vedomosť o problémoch s prevodom peňazí nemali. Ani svedkyňa K. sa k uvedenej skutočnosti vyjadriť nevedela, ona iba na pokyn obžalovaného za spoločnosť Barbora Fly podpísala zmluvu s poškodeným o prenájme lietadla. Svedok M. vo svojej výpovedi z prípravného konania, ktorá bola na hlavnom pojednávaní prečítaná uviedol, že v roku 2006 sa na ich spoločnosť UTC obrátila Ukrajinská letecká spoločnosť so žiadosťou o sprostredkovateľské služby pri plánovaní letu z letiska Bratislava do Luandy. Zákazníkom letu bola spoločnosť Barbora Fly, o ktorej mal svedok informáciu, že má bankrot a preto zavolať YATK spýtal sa, či spoločnosť Barbora Fly zaplatila peniaze za tento let. Bolo mu povedané, že peniaze neprišli, avšak majú doklad o prevode peňazí. Keďže peniaze nikdy neboli prevedené, let bol zrušený. Pri svojej výpovedi na hlavnom pojednávaní svedok uviedol, že v letecktvu pracuje viac ako 30 rokov, spoločnosť UCA už neexistuje, ale činnosť tejto spoločnosti poznal. Obžalovaného pozná, keďže už dlho pracuje v leteckom priemysle. Robili spoločne aj prepravu tovaru, ale vo veci, ktorá je predmetom obžaloby nespolupracovali. Svedok U. ako riaditeľ 3AT nepoznal obžalovaného ani poškodeného, počul o svedkovi M., ale nebol medzi nimi žiaden rozhovor ohľadom skutočnosti, že spoločnosť Barbora Fly nezaplatila peňažné prostriedky za dopravu.

Z dôkazného hľadiska je teda zrejmé, že obžalovaný M. E. popisuje skutočnosti týkajúce uzatvorenia zmluvy o preprave, objednanie lietadla od ukrajinskej spoločnosti, spôsob úhrady platby ukrajinskej spoločnosti a dôvody, pre ktoré nedošlo k vráteniu peňazí poškodenému potom, čo preprava nebola uskutočnená z dôvodu, že lietadlo nepriletelo. Popiera úmysel uviesť poškodeného do omylu. Na druhej strane poškodený G. uvádza, že lietadlo ukrajinskej spoločnosti nebolo zo strany obžalovaného uhradené, preto nepriletelo, peniaze mu vrátené v plnej výške neboli, nakoľko boli obžalovaným použité na úhradu jeho iných záväzkov. Bol zo strany obžalovaného oklamáný.

Je nesporné, že zmluvou o prenájme lietadla č. 008-006 zo dňa 12.04.2006 sa spoločnosť Barbora Fly zaviazala ako prepravca spoločnosti Charter Service Niklas GmbH ako nájomcovi zabezpečiť prepravu tovaru z Bratislavy podľa programu prepravy dohodnutého medzi stranami. Spoločnosť Barbora Fly na tento účel obdržala od spoločnosti Charter Service Niklas GmbH na účet dňa 18.04.2006 sumu 65.973,20 € a dňa 12.05.2006 sumu 49.473,20 € (spolu pop prepočte 115.500 USD). Prepravca dňa 16.05.2006 od zmluvy o prenájme lietadla odstúpil, čím mu vznikla povinnosť vrátiť finančné prostriedky spolu vo výške 115.500 USD. Obžalovaný poškodenému dňa 16.05.2006 vrátil v hotovosti sumu 4.000 USD a bankovým prevodom dňa 17.05.2006 sumu 11.500 USD a dňa 02.06.2006 sumu 20.000 USD. Z vykonaného dokazovania tiež vyplynulo, že obžalovaný použil finančné prostriedky od poškodeného na úhradu záväzkov spoločnosti Barbora Fly.

Bolo preto potrebné zamerať pozornosť primárne na to, či z vykonaných dôkazov možno vyvodiť, či obžalovaný už v čase uzatvorenia zmluvy o prenájme lietadla s poškodeným, nemal v úmysle poškodenému poskytnúť prepravu tovaru lietadlom z Bratislavy do Luandy, a tým mu chcel spôsobiť škodu. Táto okolnosť je kardinálnou skutočnosťou, z ktorej možno odvodiť vznik trestnej zodpovednosti obžalovaného, nakoľko trestné právo je na rozdiel od civilného práva založené bez výnimky na princípe zavinenia, v tomto prípade Trestný zákon vyžaduje zavinenie úmyselné.

Úmysel obohatiť seba alebo iného tým, že páchatel uvedie niekoho do omylu a spôsobí mu tak škodu, podľa ustálenej súdnej praxe už musí existovať v čase uzatvárania zmluvy. Z výsluchu svedkov P. W., Z. O., T. K., B. Z., Z. U. M. a U. Z. M., a napokon ani z výpovede poškodeného G. nebolo možné urobiť nepochybný záver o takomto úmysle obžalovaného, naopak, existujú dôvody na záver, že obžalovaný pri uzatváraní zmluvy s poškodeným nekonal s podvodným úmyslom.

S prihliadnutím na obsah SITA správ, správy Ministerstva dopravy, sekcie civilného letectva a vodnej dopravy zo dňa 22.09.2013, závery znaleckého dokazovania a výpoveď svedka P. M. možno, naopak, prijať záver, že obžalovaný mal v úmysle sprostredkovať leteckú prepravu pre poškodeného a učinil k tomu potrebné opatrenia.

Zo znaleckého posudku Ing. Dalimíra Pišťanského PhD. vyplýva, že medzinárodná letecká komunikačná sieť, t.j. SITA sa v súčasnosti využíva najmä v leteckej doprave medzi jednotlivými užívateľmi akými sú letecké spoločnosti, letiská, handlingový agenti, brookri, špeditéri a cestovné kancelárie. Zo SITA správ, ktoré boli na hlavnom pojednávaní oboznámené a ktoré boli predmetom znaleckého skúmania vyplýva, že SITA správa zo dňa 15.05.2006 bola určená pre obžalovaného, a je potvrdením jeho žiadosti o prepravu medicínskeho vybavenia z Bratislava do mesta Luanda v Angole. Táto jasne preukazuje, že prepravca mal všetky potrebné informácie, požiadal o povolenie pristáť na letisku Bratislava za účelom vykonania prepravy. Na základe tejto správy je jednoznačné, že prepravca Ukrainian cargo airways mal všetky potrebné informácie o plánovanom prevoze zdravotníckom materiály. Znalcovi nebola doručená zmluva o leteckej preprave nákladu, preto nemôže posúdiť či bola preprava zazmluvnená. Môže však konštatovať, že prepravca požiadal o vystavenie povolenia na pristátie na letisku Bratislava a schválenie plánovanej prepravy. Podľa pravidiel a predpisov platných v roku 2006 letecký prevádzkovateľ, v tomto prípade Ukrainian cargo airways musel 72 hodín pred zamýšľaným príchodom nad územie Slovenskej republiky podať na Ministerstvo dopravy spojov a telekomunikácií, sekcia civilného letectva, žiadosť o povolenie na pristátie na letisku Bratislava a vykonanie obchodnej činnosti, teda prepravy nákladu, v tomto prípade medicínskych zariadení. Táto žiadosť sa štandardne zasiela faxom alebo e-mailom, nakoľko jej súčasťou museli byť aj prílohy, t. j. osvedčenie leteckého prevádzkovateľa, osvedčenie o zápise do registra lietadiel, osvedčenie letovej spôsobilosti, hlukový certifikát, poisťný certifikát, povolenie rádiových staníc, zmluva o preprave. Ukrainian cargo airways zaslalo pomocou SITA správy obžalovanému a ostatným relevantným inštitúciám len žiadosť bez príloh, a teda nemohli očakávať, že im povolenie bude udelené na plánovaný let v rovnakom dni, ako bolo o povolenie požiadané 15.05.2006. Je tiež

nepravdepodobné, že ako profesionáli nezasielali žiadosť, pokiaľ nemali platnú teda podpísanú zmluvu o preprave, lebo vedeli, že sekcia civilného letectva bude jej kópiu vyžadovať. V danom momente obžalovaný nemohol nijako priletieť lietadla ovplyvniť. Ukrainian cargo aiways si museli byť vedomí, že odoslaním žiadosti o 08:57 na let, ktorý má plánovaný odlet 13:00 Bratislavského času, je veľmi malá pravdepodobnosť realizácie letu. Znalec Ing. Dalimír Pišťanský PhD. sa na hlavnom pojednávaní v plnom rozsahu pridržiaval písomne vypracovaného znaleckého posudku a doplnil, že z uvedenej SITA správy vyplýva žiadosť o povolenie na let na Ministerstvo dopravy, čo žiadosť Ukrajinský prevádzkovať. Táto správa bola zaslaná ráno o 8:57 hod. na let, ktorý bol plánovaný na 13:00 hod. V druhej SITA správe sa v kontexte na prvú SITA správu uvádza, že let odsúvajú, pretože nemajú letové povolenie. Bližšie špecifikovaný dôvod tam nie je. Objednávateľ nemal možnosť požiadať Ministerstvo dopravy o povolenie letu a pristátia, nakoľko nemá k dispozícii potrebnú prevádzkovú dokumentáciu. Znalec dodal aj to, že letecká preprava Cargo je špecifická vec, väčšinou platilo, že keď sa dvaja dohodli aj ústne, zmluva bola uzavretá a keď bola zaplatená záloha, ktorá slúžila aspoň na úhradu prevádzkových nákladov, to bolo dostačujúce. Ako v tomto prípade vyplýva z leteckej komunikácie SITA, prevádzkovať mal záujem uskutočniť objednanú prepravu, prečo k tomu nedošlo, nie je zrejmé.

Zo správy Ministerstva dopravy, sekcie civilného letectva a vodnej dopravy zo dňa 22.09.2013 vyplýva, že v prípade ak zahraničný letecký dopravca zamýšľa vykonať do/zo Slovenskej republiky nepravidelný obchodný let s civilným lietadlom, môže tento let vykonať len na základe povolenia na vykonanie nepravidelnej leteckej dopravy vydaného ministerstvom. Povolenie letu znamená udelenie leteckého prepravného práva. Ministerstvo požaduje od zahraničného leteckého dopravcu doklad vydaný príslušným orgánom cudzieho štátu oprávňujúci vykonávať leteckú dopravu. Okrem uvedeného dokladu požaduje ministerstvo kópiu poistného certifikátu o poistení zodpovednosti prevádzkovateľa lietadla za škodu spôsobenú prevádzkou lietadla a o poistení zodpovednosti zo zmluvy o preprave. Po posúdení žiadosť zahraničného leteckého dopravcu a udelení povolenia na vykonanie nepravidelnej leteckej dopravy je povolenie zaslané žiadateľovi, t. j. zahraničnému leteckému dopravcovi. Okrem toho ministerstvo informuje o udelení povolenia zainteresované zložky riadenia, t. j. letové prevádzkové služby Slovenskej republiky, š. p. letiskový dispečing letiska priletu/odletu v SR a Dopravný úrad. Povolenie sa zasiela leteckými telekomunikačnými sieťami. Ministerstvo ohľadne udelenia povolenia komunikuje výhradne so zahraničnými leteckým dopravcom. Nie je oprávnené komunikovať s objednávateľom letu, handlingovým agentom, prípade akýmkoľvek sprostredkovateľom letu. Dokumentáciu k letu UKS 705 vykonanému ukrajinským leteckým dopravcom Ukrainian cargo aiways v dňoch 15. - 16. 05.2006 lietadlom IL 76, ministerstvo nemá k dispozícii, nakoľko uplynulo viac ako 9 rokov a dokumentáciu uchovávala iba 3 roky. Ministerstvo však nekomunikovalo s obžalovaným ohľadne povolenia zahraničnému leteckému dopravcovi.

Svedok M. potvrdil, že pracoval ako obchodný riaditeľ spoločnosti Slovak air Service, pričom ich spoločnosť mala na základe objednávky od obžalovaného vykonať nakládku tovaru, ktorá sa však nezrealizovala. Mali dojednaný presný termín priletu, museli sa na to pripraviť. Na nakládky na lietadlo IL 76 totiž museli stiahnuť nakladače. Všetky prípravy na nakládku tovaru vykonali, prišli kamióny s nákladom, a čakalo sa na lietadlo. Dlho sa čakalo, bola tam pomerne veľká nervozita, nemali žiadne informácie, kedy by malo lietadlo priletieť. Preto rozpustili ľudí s tým, že ak by obžalovaný dostal ďalšie informácie ohľadne priletu lietadla, okamžite by ich informoval a oni by sa pokúsili znova zorganizovať tím na nakládku. Či obžalovaný zaplatil na lietadlo svedka nezaujímal, jeho zaujímal iba časť jeho práce.

Na základe uvedeného nie je možné konštatovať, že by obžalovaný už v čase uzatvorenia zmluvy o prenájme lietadla s poškodeným nemal v úmysle poškodenému poskytnúť prepravu tovaru lietadlom z Bratislavy do Luandy, t. j. uviesť poškodeného do omylu a spôsobiť mu škodu.

O podvodné konanie by mohlo ísť v prípade, ak by obžalovaný už v čase podpisu zmluvy o prenájme lietadla konal v úmysle vôbec neplniť zmluvne dohodnuté podmienky s tým, že nemá vôbec možnosť poskytnúť plnenie, na ktoré sa zaviazal, a že podpisovaná zmluva je len prostriedkom na vylákavie finančných prostriedkov od poškodeného. Cieľom podpisu zmluvy o prenájme lietadla by tak bolo len spôsobenie škody na jednej strane a obohatenie na strane druhej, a to bez toho, aby došlo k reálnemu plneniu z uzatvorenej zmluvy. Takého konanie zo strany obžalovaného však nevyplýva z vykonaného dokazovania. Zo skutkových okolností, ktoré nasledovali po uzatvorení zmluvy je možné zistiť, že obžalovaný objednal u ukrajinskej leteckej spoločnosti lietadlo IL76 na prepravu tovaru z Bratislavy

do Luandy, čo je potvrdené SITA správami a na nakládku tovaru zabezpečil aj spoločnosť Slovak air Service, čo potvrdil svedok M.. Už tieto skutočnosti naznačujú, že nebolo úmyslom obžalovaného v čase podpisu zmluvy o prenájme lietadla vôbec neplniť zmluvne dohodnuté podmienky. Skutočnosť, že obžalovaný nedokázal zabezpečiť objednané lietadlo dňa 15.05.2006, neznamená, že to mal v úmysle už dňa 12.04.2006, keď došlo k podpisu zmluvy o prenájme lietadla, resp. že už vtedy počítal s tým, že dňa 15.05.2006 nebude schopný splniť svoj zmluvný záväzok. Aj svedok B. Z. potvrdil, že v rokoch 2004-2006 s obžalovaným spolupracoval, obžalovaný pre nich zabezpečoval lietadlá, svoje úlohy spíňal, pričom za celé obdobie mali iba jediný problém. Okolnosti, ktoré nasledovali po nedodržaní zmluvy o prenájme lietadla a po odstúpení od zmluvy, t. j. vrátenie iba časti finančných prostriedkov spolu vo výške 31.500 USD a neuhradenie celého dlhu, nemôže naplniť znaky skutkovej podstaty trestného činu podvodu podľa § 221 Trestného zákona, nakoľko tieto okolnosti vznikli až v čase po uzatvorení zmluvy, a nemožno ich označiť za podvodné. Podvodný úmysel nemožno vyvodiť ani zo skutočnosti, že nebola predložená zmluva o preprave medzi obžalovaným a ukrajinskou leteckou spoločnosťou, a ani z toho, že obžalovaný ukrajinskej spoločnosti neuhradil cenu za prepravu, nakoľko zo znaleckého dokazovania vyplynulo, že je bežnou praxou, že sa zmluvy dojednávajú ústne, pričom postačí, ak je zaplatená záloha, ktorá slúžila na úhradu prevádzkových nákladov. Zo žiadneho listinného dôkazu nevyplýva, že by sa realizovanie prepravy viazalo na jej úhradu vopred.

Odvolačný súd preto uzatvára, že obžalovaný spôsobil poškodenému značnú škodu, táto však bola vznikla v dôsledku nedodržania zmluvných povinností, a nie spáchaním trestného činu podvodu, či iného trestného činu. Odvolačný súd konštatuje, že medzi spoločnosťou obžalovaného a poškodenou spoločnosťou vznikol obchodnoprávny vzťah, ktorý nemá podstatu v konaní, ktoré by bolo trestné podľa zákona. Preto odvolačný súd po doplnenom dokazovaní svoje závery vyjadrené v predchádzajúcich zrušujúcich uzneseniach modifikoval a vylúčil, že obžalovaný sa dopustil trestného činu podvodu podľa § 221 Trestného zákona.

Okrem nepreukázania úmyslu obžalovaného spôsobiť poškodenému škodu, odvolačný súd iba marginálne uvádza, že v skutku uvedenom v obžalobe nie je ani popísaný omyl, do ktorého mal poškodenú osobu obžalovaný, uviesť. Rovnako v ňom nie je ani uvedená osoba, ktorú mal obžalovaný do omylu uviesť. V neposlednom rade nie je v skutku uvedená osoba, ktorá sa mala, na základe uvedenia poškodenej osoby do omylu alebo využitím jej omylu, obohatiť. Konanie obžalovaného popísané v skutkovej vete obžaloby nezodpovedá naplneniu objektívnej stránky trestného činu podvodu uvedeného v § 221 ods. 1 Trestného zákona, ktorou je uvedenie niekoho do omylu alebo využitie omylu niekoho. V opísanom konaní páchatel'a totiž nie je možné zistiť, v čom má spočívať omyl, teda v čom má spočívať rozpor medzi predstavou alebo vedomosťou poškodeného a skutočným stavom.

Odvolačný súd dospel k záveru, že konanie uvedené v skutkovej vete, ktoré bolo preukázané, nemožno subsumovať pod skutkovú podstatu trestného činu podvodu podľa § 221 Trestného zákona a ani inú skutkovú podstatu uvedenú v osobitnej časti Trestného zákona, pretože tento skutok nie je trestným činom. Nebola totiž naplnená predovšetkým objektívna stránka trestného činu, a to konanie v omyle, a ani na takýto omyl nadväzujúca majetková dispozícia spôsobujúca poškodenému škodu.

Dôvodom zrušenia napadnutého rozsudku podľa § 321 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku však bolo pochybenie súdu prvého stupňa, keď oslobodil obžalovaného stíhaného pre zločin podvodu podľa § 221 ods. 1. ods. 3 písm. a) Trestného zákona napriek tomu, že obžaloba bola podaná na obžalovaného pre zločin sprenevery podľa § 213 ods. 1, ods. 3 Trestného zákona. V prípade, ak súd prvého stupňa po vykonanom hlavnom pojednávaní ustálil, že obžalovaný konaním popísaným v skutkovej vete nenaplnil znaky trestného činu sprenevery, ani iného trestného činu, mal obžalovaného oslobodiť spod obžaloby prokurátora, kde bol skutok kvalifikovaný ako zločin sprenevery podľa § 213 ods. 1, ods. 3 Trestného zákona.

Z týchto dôvodov odvolačný súd podľa § 321 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku zrušil napadnutý rozsudok v celom rozsahu a sám vo veci rozhodol rozsudkom tak, že obžalovaného M. E. podľa § 285 písm. b) Trestného poriadku oslobodil spod obžaloby, nakoľko skutok nie je trestným činom.

Na základe uvedených skutočností odvolačný súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný riadny opravný prostriedok.